

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล
นาคำไฮ อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู

**PARENTS' PARTICIPATION IN PARTICIPATORY EDUCATIONAL MANAGEMENT
CONDUCTED WITH CHILD DEVELOPMENT CENTER OF NAKHAMHAI SUB-
DISTRICT ADMINISTRATION ORGANIZATION, MUANG DISTRICT, NONG
BUALAMPHU PROVINCE**

นางสาว ฌัญฐพัชร อัครวสุวัฒน์
นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
E-mail: kmeiz@hotmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษารุ่นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาร่วมกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาคำไฮ อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภูเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาร่วมกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ของ องค์การบริหารส่วนตำบลนาคำไฮ อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และเพื่อศึกษา ถึงปัญหาอุปสรรคการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาร่วมกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของ องค์การบริหารส่วนตำบลนาคำไฮ อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ปกครองนักเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลนาคำไฮ อำเภอเมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู ปีการศึกษา 2558 จำนวน 150 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมี จำนวน 150 คน ส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวน้อยกว่า 3 คน มีอายุระหว่าง 25-35 ปี ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีรายได้ของครอบครัวต่ำกว่า 15,000 /เดือน อาชีพที่สร้างรายได้หลักของครอบครัว มีอาชีพเกษตรกร ค่าใช้จ่ายในการศึกษา ส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในการศึกษาน้อยกว่า 5,000 บาท/ภาคเรียน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาร่วมกับศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลนาคำไฮ อำเภอเมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู โดยภาพรวม อยู่ในระดับน้อยถึงระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการติดตามประเมินผลการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง อยู่ในระดับปานกลาง การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการที่ศูนย์พัฒนาเด็ก การมีส่วนร่วมในการวางแผน

และด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่บ้าน มีส่วนร่วมของผู้ปกครองอยู่ในระดับน้อย ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ผู้ปกครองที่มีจำนวนบุตรต่างกัน อาชีพที่สร้างรายได้หลักของครอบครัวต่างกันมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาร่วมกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาคำไฮ อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง, การจัดการศึกษา, ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ABSTRACT

This study aims to investigate and compare the levels of parents' participation in participatory educational management conducted with Child Development Center belonging to NaKhamHai Sub-district Administration Organization, Muang District, Nong Bualamphu Province. The investigation and comparison were classified by personal factors in order to see the problems and obstacles that the parents had in the participation. The sample group consisted of 150 children parents from the academic year 2015. The research tool was a questionnaire.

The research revealed that most of 150 questionnaire respondents had family members less than three. Their age was between 25-35 years old. The education level was lower than undergraduate level. Their average household income was lower than 15,000 THBaht per month. Their main career was farmer. The education expense was mostly lower than 5,000 THBaht per semester.

The level of parents' participation in participatory educational management conducted with Child Development Center belonging to NaKhamHai Sub-district Administration Organization was ranged from low to average. When each aspect was considered it was found that parents' participation assessment was at average level. Parents' participation in activities at school, planning, and activities at home were at low level. The result of assumption testing showed that the different numbers of children and main careers caused different levels of participation with statistical significance of .05.

Keywords: Parents' participation, educational management, Child Development Center

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

บทบาทของผู้ปกครอง ในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาระดับปฐมวัย มีความสำคัญและจำเป็นอย่างมาก เพราะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองก่อให้เกิดประโยชน์แก่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและผู้ปกครอง ซึ่ง สุมาลี คุ่มชัยสกุล (2542) ได้กล่าวไว้ว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยกระตุ้นให้การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นไปโดยคำนึงถึงคุณภาพตามปรัชญา หลักการ ความคาดหวัง หลักสูตร ทั้งในส่วนของกำหนดยุทธศาสตร์ แผนงานและการตรวจสอบติดตามผล โดยผู้ปกครองที่มีศักยภาพหรือประสบการณ์ทางการศึกษาปฐมวัยสามารถมีส่วนร่วมในระดับปฏิบัติการ หรือมีบทบาทในการสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจกับผู้ปกครองอื่นๆ เกี่ยวกับกิจกรรมการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หรือแม้แต่เป็นหลักในการสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงให้ผู้ปกครอง ที่รู้จักกันอยู่แล้วมีความเข้าใจในบทบาทของผู้ปกครองที่ควรจะเป็น และช่วยให้เกิดการขยายกลุ่มของผู้ปกครอง ให้เข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้นได้และด้านประโยชน์ต่อผู้ปกครองเอง คือ ผู้ปกครอง เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง และมีความมั่นใจมากขึ้นในการแสดงบทบาท และมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนอกจากนี้ยังมีโอกาสได้เรียนรู้เกี่ยวกับเด็กปฐมวัย และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการอบรมเลี้ยงดูลูกของตนเอง ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ดังนั้นจึงเป็นเรื่องน่าสนใจว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในชุมชนนาคำไฮ จังหวัดหนองบัวลำภู อยู่ในระดับใด เนื่องจากผู้ปกครองส่วนใหญ่ต้องทำงานนอกบ้าน เวลาที่ให้กับเด็กและเข้าร่วมกิจกรรมกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การทราบข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับระดับการให้ความร่วมมือของผู้ปกครองทั้ง 3 ด้าน คือ 1) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่บ้าน 3) การเข้าร่วมประชุมกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ของผู้ปกครอง โดยทำการศึกษาจากผู้ปกครองของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งจะช่วยให้เกิดประโยชน์ในการจัดการศึกษาและพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามความมุ่งหวังของผู้ปกครองและสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของการจัดตั้งสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ที่ต้องการให้เด็กได้พัฒนาความพร้อมด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ให้เป็นไปอย่างถูกต้อง เหมาะสม และมีความพร้อมในการเข้าเรียนในระดับที่สูงขึ้นไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาร่วมกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาคำไฮ อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู

2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาร่วมกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ของ องค์การบริหารส่วนตำบลนาคำไฮ อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

3. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาร่วมกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ของ องค์การบริหารส่วนตำบลนาคำไฮ อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู

สมมติฐานการศึกษา

ผู้ปกครองที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาคำไฮ อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภูแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ในครั้งนี้มุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลนาคำไฮ อำเภอเมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู และเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลนาคำไฮ อำเภอเมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

2. ขอบเขตด้านพื้นที่ ศึกษาเฉพาะศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลนาคำไฮ อำเภอเมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู

3. ขอบเขตด้านประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ มีจำนวน 150 คน

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา การศึกษาในครั้งนี้ดำเนินการตั้งแต่วันที่เดือนกันยายน 2558 – เดือนมีนาคม 2559

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาร่วมกับ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2. ทำให้เป็นแนวทางในการพัฒนาให้เกิดความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการจัดการศึกษามากยิ่งขึ้น และประสานความร่วมมือของผู้ปกครองกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

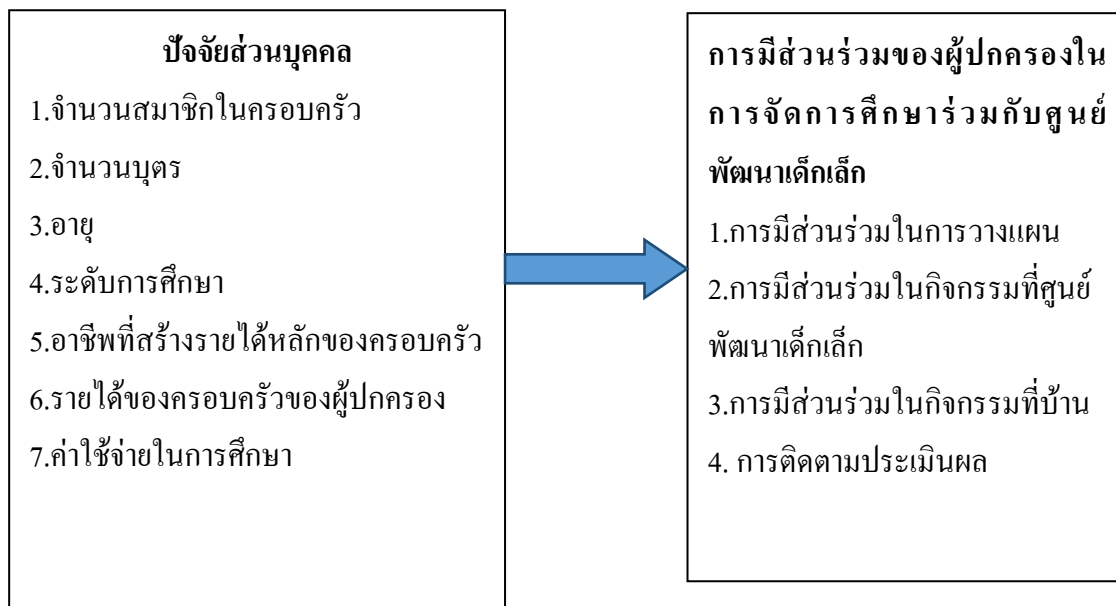
3. เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้นในการจัดการศึกษาซึ่งเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยร่วมกัน

4. เพื่อเป็นแนวทางในการให้ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของหน่วยงาน องค์การบริหารส่วนตำบลนาคำไฮ อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู ในการพัฒนาเด็กเล็ก จึงจะถือเป็นการพัฒนากระบวนการเป็นการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้ศึกษาได้ทบทวนแนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองแบ่งได้ 4 ลักษณะ ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่บ้าน และการติดตามประเมินผล (ธีระพงษ์ แก้วหาวงษ์, 2543, Morrison, 2000; วิราวรรณ มูลตรีภักดี, 2549) ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองได้แก่ ขนาดครอบครัวหรือ ระดับการศึกษา รายได้ ค่าใช้จ่ายในการศึกษา จำนวนบุตร อายุ อาชีพ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม (วิราวรรณ มูลตรีภักดี, 2549 ; โสภภา มัดลิ่ง, 2551 ; เจตน์สุดา ทศานนท์, 2546) ผู้ศึกษาได้นำตัวแปรดังกล่าวมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดได้ดังนี้

กรอบแนวคิดในการศึกษา

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนใน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลนาคำไฮ อำเภอเมืองหนองบัวลำภู จังหวัด หนองบัวลำภู ปีการศึกษา 2558 จำนวน 264 คน จากศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 3 แห่ง ได้แก่ ศูนย์พัฒนา เด็กด็กบ้านโนนสมบูรณ์ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองกุง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหินลับ กลุ่ม ตัวอย่างคือผู้ปกครองในการจัดการศึกษาร่วมกับ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล นาคำไฮ อำเภอเมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 150 คน โดยใช้การ กำหนดขนาดตัวอย่างจากตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน ผู้ศึกษาได้ทำการสุ่ม ตัวอย่างแบบชั้นภูมิแบบเป็นสัดส่วน หลังจากนั้นจึงสุ่มตัวอย่างสะดวก

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอนได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วยคำถามที่เกี่ยวกับ สถานภาพของผู้ตอบ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาร่วมกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การ บริหารส่วนตำบลนาคำไฮ อำเภอเมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู มีทั้งหมด 4 ด้านได้แก่

1) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่บ้าน 3) การมี ส่วนร่วมในการวางแผนร่วมกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และ 4) การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า และการทำการทดสอบความเชื่อมั่นของ แบบสอบถามด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้เท่ากับ .875

สำหรับข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยแจกแจง ความถี่และคำนวณค่าร้อยละ ส่วนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาร่วมกับศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลนาคำไฮ อำเภอเมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู ใช้ การหาค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว (One-Way ANOVA) ทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD. (Fisher's Least-Significant Different)

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษา พบว่า

1) ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 150 คน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกใน ครอบครัวน้อยกว่า 3 คน คิดเป็นร้อยละ 50 มี จำนวนผู้ปกครองจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 53.0 มีอายุระหว่าง 25-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.70 มี

ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 93.30 รายได้ของครอบครัวส่วนใหญ่มีรายได้ของครอบครัว ต่ำกว่า 15,000 บาท/เดือน คิดเป็นร้อยละ 85.30 อาชีพที่สร้างรายได้หลักของครอบครัว ส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 69.30 ค่าใช้จ่ายในการศึกษาส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในการศึกษาน้อยกว่า 5,000 บาท/ภาคเรียน คิดเป็นร้อยละ 50.0

2) การมีส่วนร่วมของของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาร่วมกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลนาคำไฮ อำเภอเมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู มีการให้ความร่วมมือของผู้ปกครอง โดยรวมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายละเอียดเรียงตามระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ดังนี้ ด้านการติดตามประเมินผลการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง รองลงมาด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การมีส่วนร่วมในการวางแผน และด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่บ้าน ดังตารางที่ 1

ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาร่วมกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลนาคำไฮ อำเภอเมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภูแยกตามรายด้าน

การมีส่วนร่วมของของผู้ปกครอง	$\bar{x}$	SD.	การแปลความหมาย	ลำดับที่
การมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	2.47	0.622	น้อย	2
การมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่บ้าน	2.46	0.665	น้อย	3
การมีส่วนร่วมในการวางแผน	2.47	0.635	น้อย	2
การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล	2.61	0.764	ปานกลาง	1
รวม	2.5	0.639	ปานกลาง	

อภิปรายผล

การศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลนาคำไฮ อำเภอมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู” มีประเด็นที่สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาร่วมกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการให้ความร่วมมือของผู้ปกครอง โดยภาพรวม มีส่วนร่วมของผู้ปกครองอยู่ในระดับปานกลาง ผู้ศึกษามองว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่มีความเข้าใจในเรื่องการจัดการศึกษาทางโรงเรียนเท่าที่ควร รวมทั้งไม่ได้ใส่ใจมากนักและมอบหมายให้เป็นหน้าที่ของทางโรงเรียน ซึ่งการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับงาน วิจัยของเจดน์สุดา ทศานนท์ (2546) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเชียงราย

จากผลการศึกษาที่พบว่า การมีส่วนร่วมด้านการคิดวางแผนงานวิชาการในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง การศึกษาครั้งนี้ยังพบว่าด้านการติดตามประเมินผลการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองอยู่ในระดับปานกลาง การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการที่ศูนย์พัฒนาเด็ก การมีส่วนร่วมในการวางแผน และด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่บ้าน มีส่วนร่วมของปกครองอยู่ในระดับน้อย ซึ่งยังสอดคล้องกับงานวิจัย ของถาวร พวงมณี (2547) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารงานในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร การวิจัยพบว่า แนวทางในการปรับปรุงพฤติกรรมนักเรียนส่วนปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารงานในโรงเรียนอยู่ในระดับ ปานกลาง

เมื่อพิจารณาลงไปในรายละเอียด พบว่า ประเด็นต่อไปนี้มีปัญหาการมีส่วนร่วมสูงสุดคือ 1) ผู้ปกครองเห็นว่าการจัดทำหลักสูตรเป็นเรื่องของโรงเรียน 2) ผู้ปกครองไม่มีความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการเงินและงบประมาณ 3) ผู้ปกครองไม่เข้าใจเรื่อง ระเบียบวินัยทางราชการ 4) ผู้ปกครองไม่เข้ามารับฟังปัญหาและความต้องการของนักเรียนตาม และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เทอดศักดิ์ จันเสวี (2549) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนเทศบาลตำบลจอมทอง อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในด้านการอบรมเลี้ยงดูเด็กที่บ้านอยู่ในระดับมากและด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนการเรียนรู้ ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการจัดสภาพแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในระดับน้อย

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผู้ปกครองที่มีจำนวนบุตร ผู้ที่มีจำนวนบุตร 2-3 คน มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลนาคำไฮ อำเภอมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู แยกตามด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มากกว่าผู้ที่บุตร 1 คน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผู้ที่มีอาชีพรับจ้าง ธุรกิจ

ส่วนตัว (เจ้าของกิจการ การค้าขายปลีก การค้าขายส่ง) และอาชีพเกษตรกร มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล นาคำไฮ อำเภอเมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู ด้านการมีส่วนร่วมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากกว่าผู้ที่มีอาชีพ รับราชการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อาจจะเป็นเพราะว่าการศึกษาคครั้งนี้ผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร ผู้ที่มีอาชีพรับจ้าง ธุรกิจส่วนตัว และผู้ปกครองที่รับราชการมีน้อยมากเมื่อเทียบกับอาชีพอื่นทำให้ผลการศึกษา อาชีพที่ให้ความร่วมมือมีน้อย คือ อาชีพรับราชการ ทำให้ผลที่ได้ ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของเจตน์สุดา ทศานนท์ (2546) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเชียงราย พบว่า อาชีพที่มีส่วนร่วมสูง คือ อาชีพพนักงานธุรกิจ อาชีพที่มีส่วนร่วมต่ำที่สุด คือ อาชีพเกษตรกร ผู้ปกครองแต่ละอาชีพมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางค่าสถิติที่ระดับ .01 การมีส่วนร่วมด้านการปฏิบัติงานวิชาการของผู้ปกครองในภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาชีพที่เข้าร่วมสูงคือนักธุรกิจ อาชีพที่เข้าร่วมต่ำที่สุดคืออาชีพเกษตรกร ผู้ปกครองแต่ละอาชีพมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ การมีส่วนร่วมด้านการกำกับตรวจสอบและประเมินผลงานวิชาการกับโรงเรียนพิจารณาในภาพรวมพบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในระดับมากส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางค่าสถิติที่ระดับ .01 ด้านความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษากับโรงเรียน คือ ให้มีการจัดประชุมสัมมนา กำหนดนโยบายและวางแผนงานวิชาการ การปฏิบัติและติดตามผลงานอย่างต่อเนื่องร่วมกันระหว่างผู้ปกครอง ผู้บริหาร โรงเรียน และครูผู้สอน

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งนี้ มีประเด็นสำคัญที่จะเสนอแนะดังนี้

จากการผลการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาร่วมกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยภาพรวม มีส่วนร่วมของของผู้ปกครองอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการติดตามประเมินผลการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง อยู่ในระดับปานกลาง การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการที่ศูนย์พัฒนาเด็ก การมีส่วนร่วมในการวางแผน และด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่บ้าน มีส่วนร่วมของปกครองอยู่ในระดับน้อย ดังนั้นผู้บริหาร ควรมีแนวทางให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมจัดการศึกษาร่วมกับโรงเรียน จัดประชุมแบบมีส่วนร่วม โรงเรียนควรจัดประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติอย่างแท้จริง แต่งตั้งคณะกรรมการรับนโยบายการวางแผนงาน ติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ จัดเวทีเสวนา สร้างความตระหนักโดยการประชาสัมพันธ์มากขึ้น ควรจัดให้มีเครือข่ายพ่อแม่ ผู้ปกครอง ด้านการติดตามตรวจสอบและประเมินผลวิชาการอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาเชิงลึกโดยการสัมภาษณ์ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในแต่ละด้าน ได้แก่ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่บ้าน ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่บ้าน การมีส่วนร่วมในการวางแผนร่วมกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของผู้ปกครอง และการติดตามประเมินผล เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่ผู้ปกครองจะเป็นเกษตรกรควรนำความคิดเห็นที่ได้มาเปรียบเทียบกับความคิดเห็นอาชีพอื่นๆ เช่น อาชีพรับราชการ เป็นต้น เนื่องจากครั้งนี้มีผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการน้อยมาก ทำให้ผลการศึกษาออกมาไม่สอดคล้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง พื้นที่โรงเรียนใกล้เคียงกันจะได้เห็นความผลแตกต่างที่ชัดเจน เช่น พื้นที่ใกล้เคียงกัน หรืออยู่ในจังหวัดเดียวกัน ผู้ปกครองมีอาชีพใกล้เคียงกัน เป็นต้น ว่าแต่ละโรงเรียนมีจุดบกพร่องในด้านใดบ้าง จะได้นำข้อมูลที่ได้มาทำการปรับปรุงต่อไปพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่อไป

บรรณานุกรม

- กรองกาญจน์ เขียวชัยชिरากุล. (2550). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในกลุ่มสมาคมสหศึกษาสัมพันธ์. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- เจดน์สุดา ทศานนท์. (2546). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเชียงราย. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ดรรรชนี มหาชานิกะ. (2547). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเด็กในการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กน่ายุติเดันระดับเขตปี2547. วิทยานิพนธ์ สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ถาวร พวงมณี. (2547). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารงานในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เทอดศักดิ์ จันเสวี. (2549). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนเทศบาลตำบลจอมทอง อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธีระพงษ์ แก้วหางษ์. กระบวนการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง ประชาคม ประชาสังคม. ขอนแก่น

- นิทัศน์ เชียงทอง. (2554).การศึกษาสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- รุ่งเรือง วงศ์ทรายทอง. (2554). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วน ท้องถิ่น ในเขต เทศบาลตำบลบางทราย อำเภอ เมือง จังหวัดชลบุรี ค้นคว้าอิสระ รัฐประศาสนศาสตร มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- วิราวรรณ มุลตรีภักดี. (2546).การให้ความร่วมมือของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของสถาน พัฒนาเด็กปฐมวัยเอกชนในจังหวัดชลบุรี.วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย บูรพา.
- วรรณภา ชุ่มกลิ่น(2546).การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย ราชภัฏอุตรดิตถ์.
- โสภา มัดลิ่ง. (2551).การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในศูนย์ พัฒนาเด็ก เล็กก่อนวัยเรียนชุมชนเอื้ออารีย์ สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ การบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- สุมาลี คุ่มชัยสกุล. (2543).รายการวิจัยเรื่องบทบาทของครูและการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองใน การศึกษาของเด็กปฐมวัยในเขตเมืองเชียงใหม่. คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- Morrison, G.S. (2000).**Fundamentals of early childhood education**. Columbus, OH: Merrill.